

Дисципліна	Вибіркова дисципліна 10. «Виразальні можливості синтаксису української мови в різностильових текстах»
Рівень ВО	бакалавр
Назва спеціальності / освітньо-професійної програми	035 «Філологія (Українська мова та література. Світова література)»; 014 «Середня освіта (Українська мова та література. Світова література)».
Форма навчання	денна
Курс, семестр, протяжність	4 курс, 7 семестр
Семестровий контроль	залік
Обсяг годин (усього: з них лекції/ практичні)	Усього 150: з них лекції – 38, практичні – 22
Мова викладання	українська
Кафедра, яка забезпечує викладання	кафедра української мови
Автор дисципліни	Межов Олександр Григорович, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови
Короткий опис	
Вимоги до початку вивчення	Попередньо вивчена хоча б одна з дисциплін «Синтаксис української мови», «Практикум з української мови», «Практикум з українського правопису», «Практичний курс української мови», «Правописна й культуромовна компетентність учителя», «Сучасна українська літературна мова», «Культура мови», «Українська мова за професійним спрямуванням» (рівень бакалаврату).
Що буде вивчатися	<p>Виразальні потужності синтаксису у взаємодії з лексичними й морфолого-словотвірними засобами мовної експресії.</p> <p>Основні джерела експресивного синтаксису: синтаксична синонімія, варіантність синтаксичних одиниць, лексичне наповнення компонентів, стилістичні фігури.</p> <p>Синтаксична синонімія, варіантність і дериваційні відношення різнотипних словосполучень, простих речень та словосполучень, повних і неповних конструкцій, двоскладних й односкладних речень, активних і пасивних конструкцій, простих та складних речень, складнопідрядних, складносурядних і безсполучникових структур, ускладнених простих і складних речень, синтаксичних форм слова тощо.</p> <p>Виразальні можливості синтаксичних одиниць і категорій у текстах художнього, публіцистичного, інформаційного, науково-популярного, епістолярного, конфесійного, розмовного та інших стилів української мови.</p> <p>Фігури поетичного синтаксису в різностильових текстах: інверсія, паралелізм, антитеза, ампліфікація, градація, асиндетон, полісиндетон, еліпсис, анафора, епіфора, період, парцеляція, риторичні звертання, крапки, авторська пунктуація тощо.</p> <p>Комунікативно-прагматичні функції виразальних засобів синтаксису в художніх, інформаційних, публіцистичних та епістолярних текстах.</p> <p>Новітні тенденції в синтаксисі та пунктуації українського постмодерністського художнього дискурсу та медіатекстах початку XXI ст.</p>

<p>Чому це цікаво / треба вивчати</p>	<p>У жанрово-стильових різновидах української мови початку ХХІ ст. простежуємо інноваційні динамічні процеси не лише в лексиці й словотворенні, а й синтаксисі та пунктуації з їх потужними виражальними можливостями передовсім в художній літературі та публіцистиці. Майбутні філологи та вчителі-словесники, журналісти й редактори, копірайтери й контент-менеджери, менеджери з реклами та зв'язків із громадськістю повинні не тільки досконало знати граматику української мови, вміти аналізувати й оцінювати виражальні можливості синтаксису у текстах різних стилів, а й самостійно конструювати власні висловлювання, використовуючи синтаксичні засоби увиразнення мови з метою ефективного комунікативно-прагматичного впливу на читача або слухача. Саме тому й потрібно вивчати цей курс, який неодмінно стане корисним для Вашої майбутньої професійної діяльності.</p>
<p>Чого можна навчитися (результати навчання)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) аналізувати й оцінювати виражальні можливості синтаксичних одиниць і фігур у різностильових текстах, зокрема їхню роль в реалізації комунікативно-прагматичних функцій; 2) досконало володіти багатством синтаксичних ресурсів української мови, вільно, гнучко й ефективно їх використовувати в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування, влучно й образно висловлювати думки для успішного розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя, зокрема професійній діяльності. 3) самостійно будувати власні висловлювання в різних стилях і жанрах спілкування, доцільно використовуючи синтаксичні й пунктуаційні засоби увиразнення; 4) редагувати й удосконалювати художні, публіцистичні, інформаційно-рекламні тексти шляхом влучного введення синтаксичних експресем й образних засобів для ефективного мовленнєвого впливу на адресата, його свідомість та емоційно-психічну сферу.
<p>Як можна користуватися набутими знаннями й уміннями (компетентності)</p>	<p>Глибоко вивчаючи й аналізуючи розмаїття виражальних засобів синтаксису, інноваційні процеси в ньому, володіючи багатством синтаксичних конструкцій, усвідомлюючи їхній комунікативно-прагматичний потенціал, майбутній фахівець зможе у практичній діяльності належно оцінювати своє або чуже мовлення, художні, публіцистичні, інформаційні та інші тексти, доцільно використовувати у власних висловленнях синтаксичну синонімію й варіантність простих речень і словосполучень, двоскладних й односкладних, активних і пасивних, повних і неповних, простих і складних конструкцій, синтаксичних форм слова тощо; виражальні можливості синтаксичних одиниць та категорій; фігури експресивного синтаксису в усіх жанрово-стильових різновидах української мови для реалізації комунікативно-прагматичних завдань у різних видах професійної діяльності.</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Силабус, література та інтернет-ресурси, презентації, тексти для аналізу виражальних засобів синтаксису, комплекс питань та завдань для самоперевірки і контролю.</p>